

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

X. évfolyam 10. szám | 2024. OKTÓBER

BORBÁS, KATONATELEP, SZOLNOKIHEGY, TÁLFÁJA, TÖREKVÉS, ÜRRÉT, VACSIHEGY HÍREIVEL

MEGJELENIK HAVONTA

SZEPTEMBERI SZÁMVETÉS

3.

BECSENGETTEK

8.

A ZENE VILÁGNAPJÁRA

9.

KERTÜNK – HÁZUNK

11.

OKTÓBER – MINDSZENT HAVA – ŐSZHÓ – MAGVETŐ HAVA

Október az év tizedik hónapja a Gergely-naptárban. A latin octo szóból származik, melynek jelentése nyolc – utalva arra, hogy eredetileg ez volt a nyolcadik hónap a római naptárban. A 18. századi nyelvújítók szerint az október: mustonos. A római katolikus egyház októbert a rózsafüzér hónapjának tekinti. A népi kalendárium Mindszent havának nevezi, a protestánsok pedig gyakran a reformáció hónapjának (mivel Magyarországon október 31-én tartják a reformáció ünnepét).

Csukás István: Ki ette meg a nyarat?

Ki ette meg a nyarat? Tegnap még itt volt, mértük a lázat: 37 fok árnyékban, vagyis a fák hóna alatt. Most se lát, se nyár, a fák dideregve kapkodnak a levelek után, rémes csontvázak, kiköpött halszállkák. De ki ette meg a nyarat? A kutyámra nézek gyanakodva: fejét rázza, pofáját nyújtja, eloldalog, megsértődve morog: „Megint mindent rám kennek...” A fecskéket figyelem, zsinórírást bögzöttek a villanydróton, silabizálom, de nem tudom elolvasni, miről szól, kinek szól? Legyintek, á, nekik ez túl nagy falat! Macska füstöl át a kerítésen, szájában egéríz, verébíz, lopott tejföl íze, nem foglalkozik nyárevéssel, a harmadik szomszédból gúnyosan visszanyávog. Finoman megpendül

a napraforgó cintányérja. Fülelek, talán tud valamit. Talán a virágok! A kertben rózsá, kannavirág, bűdöske, a kifeszített madzagon hajnalra tornázik; szimatolva motyogom: „Kölnigyár, ott a nyár!” A rózsá a fejét ingatja, a kannavirág üresen kondul, a bűdöske elpirul, a hajnalra tele szájjal nevet: micsoda buta kérdés! Fejemet ingatom, üresen kondulok, elpirulok, de nem nevetek, mert nem, egyáltalán nem buta, mert hova tűnik, ami volt? S dideregve kapkodok a leveleim után, Mert nyár vagyok és fa vagyok egy boldog pillanatra, és miért voltam, hogyha eltűnök, s miért tűnök el, hogyha voltam?

OKTÓBERI JELES NAPOK

Október 1.:
A zene világnapja
(lásd külön cikkünket)

Október 3-9.:
Országos Könyvtári Napok

Október 4.:
Kállai Ferenc születésnapja

Kállai Ferenc (1925–2010), a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth- és kétszeres Jászai Mari-díjas magyar színművész, érdemes és kiváló művész.

Rendező, főiskolai és egyetemi tanár, országgyűlési

si képviselő is volt. A Halhatatlanok Társulatának örökös tagja.

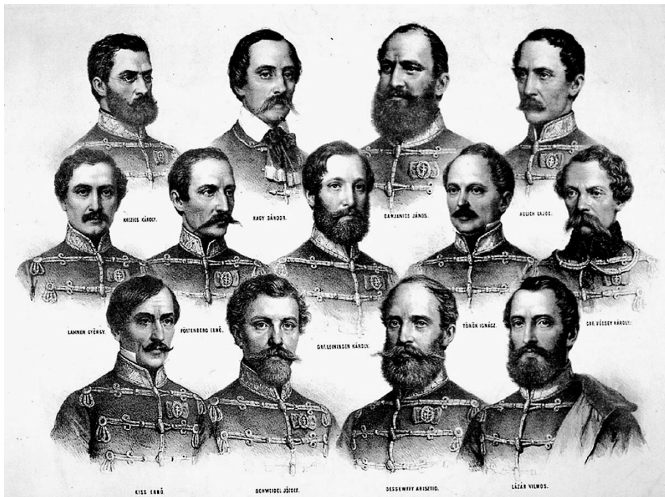
Művészetét számos film- és televíziófelvétel őrzi. Legendás szerepe volt A tanú című filmben.

Október 5.
Gergely Ágnes születésnapja

Gergely Ágnes 1933. október 5-én született Endrődön. (Eredeti neve: Guttman Ágnes.) Kossuth-díjas magyar költő, prózaíró, esszéista, műfordító.

Folytatás a 2. oldalon

Kattints a Katonatelepi közügyek Facebook-csoportra!

Október 6.: Az aradi vértanúk napja

A 13 aradi vértanú: Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Knézich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Lenkey János, Nagysándor József, Poeltenberg Ernő, Scweidel József és Török Ignác. Korábban valamennyien az osztrák hadsereg tisztjei voltak (néhányan még magyarul sem tudtak, pontosabban felnőtt korukban tanultak meg magyarul), de szívükben, lelkükben magyarok voltak. Elkötelezték magukat a

magyar szabadság mellett. A szabadságharc leverése után Aradon végezték ki őket, 175 évvel ezelőtt.

Ugyanezen a napon végezték ki Pesten az első felelős magyar miniszterelnököt, Batthyány Lajost.

Október 6.: Rózsashegyi Kálmán színész, pedagógus 1873-ban született

Minden műfajban otthon volt, szépen énekelt, és kitűnően táncolt is. Népszerűségét mutatja, hogy ötvenedik születésnapjára rajongói egy családi

házzal szerették volna meglepni, melyre gyűjtést indítottak. A terveket Lechner Jenő készítette el 1923-ban, és zseniális ötletével, remek stílusérzékével pazar luxusbútoralkotott. Rózsashegyi Kálmán méltán híres színiiskolájából – melyet 1909 óta feleségével, Hevesi Angélával öt évtizeden át vezetett – számos neves művész került ki; többek közt Mezei Mária, Pécsi Sándor, Ráday Imre, Ráttonyi Róbert, Komlós Juci, Egri István, Görbe János, Sztankay István, Mécs Károly, Madaras József, Sas József, Hofi Géza.

Október 23.:

Ezen a napon az 1956-os forradalom hőseire valamint a Magyar Köztársaság 1989-es kikiáltására emlékezünk.

1956. október 23-án, Budapesten az egyetemi diákság felvonulásával kezdődött a szovjet megszállás és a kommunista elnyomás elleni felkelés, ami véres összecsapásokkal és kivégzésekkel végződött.

1956. október 23-án, az egyetemi diákság felvonulása után a Parlament előtt már több százezer fő hallgatta Nagy

Imre reformokat ígérő beszédét. A rádió épületénél a fegyvertelen tömegre leadott véres sortűz hatására estére fegyveres felkelés bontakozott ki. A tüntetők ledöntötték a Dózsa György úti Sztálin-szobrot, a kommunista diktatúra jelképét, és hajnalra elfoglalták a Magyar Rádió épületét.

Az ezt követő napokban Nagy Imre kormánya megtette az első lépéseket a demokratikus átalakulás felé, és a szovjet csapatkivonási tárgyalások is megkezdődtek. November 4-én az orosz tankok hadüzenet nélkül megindultak a főváros ellen, november tizedikére legyőzték a forradalmárokat, és kezdetét vette a megtorlás. Százvezek menekültek el az országból, ezeket börtönözték be, és több száz forradalmárt kivégezték. A forradalom leverését követően tilos volt október 23-ára emlékezni, nyilvánosan csak úgy lehetett beszélni róla, hogy 1956-ban ellenforradalom volt. A véres események emlékét csupán a külföldre emigráltak őrizhették nyíltan. A forradalom kezdetének napja csak 1991 óta nemzeti ünnep, amit a 2012-es Alaptörvény is megerősített.

(Forrás: Wikipédia)

Havi számvetés

A karácsonyi ünnepek természetesen nem maradnak el, de az „Octoberfest-Október fest” megtartásával lényegében lezárulnak a választókerület idei nagyobb szabású rendezvényei. Én most ezekről készítettem egy számvetést.

A több száz résztvevővel lezajlott események sorát a törekvőfalui toros-rétes elnevezésű disznótör nyitotta, majd majálisok, az iskolai családi nap, a vacsihegyi sportrendezvények után Borbáson falunapon, Katonatelepen szüreti napon ünnepel-

tek, szórakoztak körzetünk lakosai.

Mostanában már egyre kevesebben, de néhányan azért felteszik nekem a kérdést: szabad-e ilyen sok közpénzt áldozni összejövetelekre. Nem lenne-e hasznosabb például új utak vagy meglévők javítására fordítani?

Ezekre a kérdésekre a válaszom összetett. Kezdem azzal, hogy az összes rendezvény összes költsége sem igen futná egyetlen új út, új járda megépítését.

Ráadásul nemcsak önkormányzati forrásról van szó. Helyi civil szervezeteink, vállalatok, vállalkozások és magánszemélyek nem csekély összeggel járultak hozzá a költségekhez.

Gondoljunk csak a Katonatelepi Szüreti Napra, ahol a

Dr. Fekete Gábor
önkormányzati képviselő

kakasfőző verseny résztvevőinek a Chicken-Food Kft. ajánlotta fel a kakasokat, s a cég tulajdonosa Héjjas János – személyes munkája mellett – még egyéb anyagi támogatást is adott.

Gondoljunk csak a törekvőfalui Gábor családra, akik nemcsak a disznóvágás teljes lebonyolítását végezték, de bizony mélyen a zsebükbe is nyúltak a siker érdekében. De Borbáson sem volt más a

helyzet. Az eseménynek helyet adó házigazda, Horváth István vagy a fő szervező Nagy István anyagilag is hozzájárult a rendezvényhez. (Szerkesztőségi megjegyzés: képviselők is.) Merena Tibor pedig, aki mostanában költözött ide, azzal kezdte „belépőjét”, hogy százezer forinttal megtámogatta a falunapot.

Hosszú lenne a sor, ha név szerint mindenkit megemlítenénk, aki akár csekélyebb összeget, akár anyagi jellegű támogatást – például villanyáramot, ivóvizet vagy gyümölcsöt – adott valamelyik rendezvényhez. Még hosszabb lenne azoknak a sora, akik munkájukkal, egyebek között padok, asztalok, sátrak szállítással, felállításával, felszolgálással segítettek.

Köszönet mindenkinek.

S ne feledkezzünk el a fő

szervezőkről: civil szervezeteinkről. A „Falu-és Tanyabejáró” Alapítvány, a Katonatelepi Sportegyesület, a Mathiasz János Iskoláért Alapítvány, a Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány vezetőinek, tagjainak önzetlen, lelkes munkája nélkül lehetetlen lett volna bármelyik eseményt megtartani. Nagy örömmel tapasztaltam, hogy ezek a szervezetek milyen szorosan együttműködtek, szervezésben, anyag-

beszerzésben, források és programok kiegészítésében vagy egyéb módon.

Visszatérve az eredeti kérdésre: szabad-e közpénzt áldozni ilyen összejövetelekre, fentiekből a válasz egyértelmű. Nemcsak közpénzről és nemcsak pénzről van szó.

S miért is kellenek ezek a rendezvények? Hivatkozhatnánk a falunapok nagyon nagy múltú hagyományaira. Arra, hogy elődeink bölcsen tudták: nehéz munkák, nehéz időszakok után meg kell pihenni, össze kell jönni, együtt ünnepelni, közös dolgainkat átbeszélni. Hivatkozhatnánk erre, s igazam lenne.

De én most másra hivatko-zom.

Zaklatott időket élünk. Szinte percenként zúdulnak ráink a rossz hírek: árvíz, hurrikán, háború, balesetek. Mi-

közben a saját életünk sem gondtalan.

Egy-egy ilyen „népünne-pély” viszont felráz bennün- ket, új energiákat szabadít fel. Egy-egy ilyen összejövetelre mindenki örömmel megy, jót vár és jót kap. Politikai, társadalmi hovatartozástól függetlenül mindenki ugyanazt a felszabadultságot, kikapcsolódást éli át.

S hogy szükség van ezekre a rendezvényekre, azt éppen az idei év igazolja. Hiszen a kedvezőtlen időjárás ellenére is minden eddiginél nagyobb létszámú résztvevővel zajlottak, s megtartásukhoz minden eddiginél nagyobb számban járultak hozzá valami módon választókerületünk lakosai. Bizonyítva, hogy magukénak érzik ezeket a közösségi összejöveteleket, fontosak számukra.

Megalakult a kecskeméti közgyűlés – alpolgármester lett képviselőnk

Október 8-án megalakult Kecskemét új összetételű közgyűlése. Az alakuló ülésen a képviselők saját tagjaik közül Engert Jakabnét, valamint dr. Fekete Gábort, nem saját tagjaik közül pedig Bán Jánost szavazták meg főállású alpolgármesternek. A társadalmi megbízatású alpolgármesteri posztot pedig továbbra is Gaál József és dr. Homoki Tamás töltheti be.

Dr. Fekete Gábor, választókerületünk képviselője alpolgármesterként a városüzemeltetés, vagyongazdálkodás, városstratégia és infrastruktúra fejlesztés, a sport és a határon

túli kapcsolatok területéért lett felelős. Lapunk kérdésére elmondta: új tisztségében is változatlanul minden lehetőséget megtesz azért, hogy Borbás, Katonatelep, Szolnokihegy, Talfája, Törekvősfalu, Úrrét, Vacsihegy és a reptéri lakóterület fejlődését segítse, ez által az itt lakók életkörülményei tovább javuljanak.

Gratulálunk! Alpolgármesteri és képviselői munkájához sok sikert, erőt kívánunk, s noha ez nem lehetséges, azt is, hogy egy napja legalább 48 órából álljon!

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Falu- és Tanyabejáró Alapítvány (6000 Kecskemét, Talfája tanya 40.)

Felelős kiadó: Kovács Mária Klára kuratóriumi elnök

Alapító szerkesztők: † id. Tóth Viktor, Borsos Mihály, Kisberk Hella

Főszerkesztő: Kovács Klára | Olvasószerkesztő: Hoksza Ildikó | Korrektúra: Takács Dávid

Rovatvezetők: Kisberk Hella, Marsa Tímea (Oktatás, óvoda), Szentesi Zoltán (Sport), Laczay András,

dr. Finta József (Hit és erkölcs), dr. Serfőző Katalin, Baksa-Nagysolymosi Andrea (Egészségügy),

Turai Laura (Kultúra), Lázár János (Kecskemét Katonatelepi Ifjúságáért Alapítvány), Héjjas János (Polgárőrség),

Nyomdai munka: Pendepint Kft., Nagykőrös. Készült 1100 példányban

Kulturális ajánlat – megyei könyvtár

Visszatér az intézmény egyik legnépszerűbb, a pedagógusokat érintő témákat taglaló előadássorozata, a Központban a katedra. A várható programkínálatról Steiner Petra, a Katona József Könyvtár kommunikációs és közönségkapcsolati referense tájékoztatta olvasóinkat.

A könyvtárba járás csodáit már a legkisebbek is megta-

pasztalhatják a 0-3 éves kor között ajánlott Babahancurka mondókázókon. A csütörtök 10 és 11 órás alkalmakon érvényes Babaolvasójegy birtokában, előzetes regisztrációt követően vehetnek részt az érdeklődők.

A történetek iránt rajongó gyerekek a Túl az Óperencián, családi mesedélutánon találják meg számításaikat

szombatonként 3 órától. Az 5 éves kortól ajánlott alkalmakra rendre egy-egy kreatív alkotómunkával is készülnek a könyvtárosok.

Péntekenként délután fél 5-től az óvodás korú gyerekeknek lehetőségük van gyakorolni, avagy tovább fejleszteni angol nyelvtudásukat, köszönhetően a Helen Doron Kecskemét ingyenes foglal-

kozásának. Havi egyszer pedig a babák is ismerkedhetnek első idegen nyelvükkel a nekik szóló alkalmakon. A részvétel ingyenes, viszont mindkettő esetében előzetes jelentkezéshez kötött!

Szerdánként fél 10-től a Hírös Családmentor Egyesület anya-baba klubja nyújt szakmailag hiteles segítséget a kisgyermekes családoknak. A heti foglalkozáson való részvétel ingyenes, viszont jelentkezéshez kötött. Regisztráció a Hírös csacsogó című Facebook-csoportban.

Havonta négy robotprogramozást oktató foglalkozás közül is válogathatnak a tanulni vágyó fiatalok. Keddenként 17, csütörtökönként 15 órakor Könyvtári robotóra, kéthetente szombatonként 15 órakor Robotépítők (november 2., 16., 30.), heti váltásban 9 (november 2., 16., 30.) vagy 15 órakor (október 26., november 9., 23.) szombatonként Robotika kicsiknek Sphero INDI kocsirobotokkal, valamint november 16-án (szombaton) 10 órakor Szombati Spike várja az érdeklődőket. A részvétel valamennyi esetben ingyenes, előzetes regisztrációhoz, valamint érvényes olvasói tagsághoz kötött.

A havi klubtalálkozók a következőképp alakulnak: október 31. Könyvtári Jedi Akadémia, november 5. 15 óra Nyugdíjas Könyvbarátok Klubja (Katona Kecskemét). Versek Katona Józsefről, előadó: Bajtai Mária tanár, november 7. Harry Potter Klub, november 13. Ars poetica könyvtári versklub (Radnóti Miklós emlékére), november 21. Sci-fi kedvelők találkozója, november 28. Filmbarbárok (filmdrámák) és Könyvtári Jedi Akadémia. Az időpont nélküli programok egyaránt 16 óra 30 perckor kezdődnek.

Minden hónap utolsó szombatján, így októberben és novemberben is ingyenesen, könyvtári tagság és regisztráció nélkül próbálhatja ki az intézmény VR készülékét. Az

OKTOBERFEST - OKTÓBER FEST Katonatelep 2024

A Kecskemét-Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány
meghívja Önt és Kedves Családját jubileumi rendezvényére

HELYSZÍN: MATE SZBI KKÁ ("Szőlészeti Kutatóintézet")
6000 Kecskemét, Katona Zsigmond u. 5.

IDŐPONT: 2024. október 19. (szombat) 17.00 óra

25 éves A Kecskemét-Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány
"Van képünk hozzá" - Emlékezés: Lázár János a kuratórium elnöke

VENDÉGEINK:

Lakó Sándor Kamarazenekar
művészeti vezető: Kulcsár Erika

Lakatos Pál Sándor, Munkácsy-díjas szobrászművész
kiállítás a művész alkotásaiból

Kisari István borművész
bemutató a Naphegy Pincészet boraiból

A műsor után mindenkit várunk szeretettel egy szerény vendégfogadásra
szőlő-, must- és mazsola-kóstolóval

TÁMOGATÓINK: Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
MATE SZBI KKÁ, Kecskemét-Katonatelep
Naphegy Pincészet, Csátalja

Europe Direct Bács-Kiskun programja az érintett napokon 13 és 14 óra 30 perc között látogatható.

Októbertől folytatódnak Muráncsik Mónika irodalomterapeuta Biblioterápiás foglalkozásai. A létszámkorlátos (12 fő) alkalmakon egy-egy prózai vagy lírai szöveg segítségével beszélgetnek egymással a jelenlévők, segítve ezzel önismeretük elmélyítését. Regisztrálni személyesen a II. emeleti Zenei gyűjteményben vagy e-mailben lehet info@onetextcloser.hu címen, az október 30-i alkalomra legkésőbb október 26-ig, a november 20-i alkalom-

ra pedig legkésőbb november 16-ig. A foglalkozások rendre délután fél 5-kor kezdődnek.

Folytatódik a Középpontban a katedra, nem csak pedagógusoknak szóló előadássorozat. Október 25-én Dr. Pais Ella Regina pszichológus, c. egyetemi tanár a generációs feszültségekről, november 8-án Köpösi Zsuzsa pszichológus a kommunikációs készséges fejlesztési lehetőségeiről, november 15-én Prof. Dr. Bagdy Emőke klinikai szakpszichológus a kapcsolati kultúráról, november 29-én pedig Prof. Dr. Váradi Judit egyetemi tanár, a Debreceni Egyetem Művészetpe-

dagógiai kutatócsoportjának vezetője a zenei nevelés és oktatás területén folyó kutatásokról tart gyakorlatilag vegyes elméleti előadást egyaránt 17 órás kezdő időponttól az érdeklődőknek.

November 12-én Székelyné Kőrösi Ilona történész, etnográfus előadásával a könyvtár névadójára emlékeznek az intézmény munkatársai. Vendégük 16 órás előadásának témája Katona József elfeledett kecskeméti kortársai lesznek.

November 16-án 17 órakor folytatódik Dr. Virág Ágnes tudományos kutató, az Eszterházy Károly Katolikus

Egyetem adjunktusának Digi-Komm című online kommunikációról szóló sorozata.

Fehér Szilvia nagykovácsi szerző mutatkozik be a közönségnek november 19-én 17 órakor. A Két állomás között és a Mielőtt mind megérkeznénk című kötetek szerzőjével Vámos Tibor könyvtáros fog beszélgetni.

November 28-án délután fél 5-kor várja a képzeletbeli kalandozást kedvelő közönséget az Utazók a könyvtárban turisztikai előadássorozat. A jelenlévőket ezúttal egy visszatérő vendég, Zöldi-Kovácsné Korompai Mónika kalauzolja el Grúziába.

Filmkritika – Fekete pont

Nehéz jól jellemezni a Fekete pont című filmet. Ehhez a kérdéshez visszatérünk még, de első körben a magyar oktatási rendszer végtelen pesszimista kritikájának nevezném. A film egy torzító tükör, ami élesen eltúlozva ugyan, de mindenkinek képet mutat az oktatási rendszerről és önmagáról, legyen az diák, tanár vagy szülő.

A cselekmény két szálon fut. A diákok szemszögét Palkó jeleníti meg, aki Berlinből hazatérve próbál beilleszkedni az iskolába, ami nagyon nehezen megy neki, ráadásul a tanári kar, elsősorban a tesitanár, még plusz akadályokat is gördít az útjába. Az egyetlen, aki próbál segíteni neki, az az osztályfőnöke, a pályakezdő Juci néni. Ő a másik főszereplő, akinek a Palkó körüli problémák hatására kell szembesülnie a tanárok elfasultságával. Az eltérést sem felfelé, sem lefelé nem toleráló oktatási rendszernek való megfeleléssel.

A film művészetileg elképesztő. Ezzel kapcsolatban a két, általam a legjobbnak ítélt elemét szeretném kiemelni. Az egyik az operatőri munka. A hollywoodi megaprojekciókon alapuló filmművészettől teljesen idegen módon a filmben gyakoriak a hosszú, vágás nélküli kamerabeállítások. Ennek folyamánként a beszélő sokszor a képernyőn kívül található, ami lehetőséget ad arra, hogy a fejünkben mi alkossuk meg a többi szereplő testbeszédét és alapjában véve az egész jelenetet.

A másik elem a zene. A film összesen nyolc-tíz alkalommal használ aláfestést, de mindegyik alkalom rendkívül hatásos. Külön kiemelendő egy konkrét, pozitív hatású dallam. Különlegességét az adja, hogy

a cselekmény előre haladtával egyre sötétebb hangulatú jelenetek után vágják be, amit személy szerint a változás teljes hiányának jelzéseként értelmezek.

A filmben a két központi karakternek van kidolgozott jelleme. Palkó nem egy jó kisfiú, hanem egy eleven ötödikes. Ha valaki ismeri a korosztályt, akkor tudja, hogy nem egyszerű bánni a gyerekekkel az adott életkorban. Ez rá is igaz, és a

problémák felhalmozódásával szépen, lassan szembesülnie kell vele, hogy a rendszer nem tolerálja, ha valaki kilóg a sorból. A következmények brutálisak, és megfigyelhető, ahogyan egy életrevaló kisseréből egy rendkívül zárkózott és tanácstalan gyerek lesz. Akinek a korához mérten hatalmas lelki teherrel kell megküzdenie.

Ez a leírás azért érdekes, mert úgy tűnhet belőle, hogy Palkóval az a gond, hogy rossz-

szabályok miatt került nehéz helyzetbe. Mindez azért, mert az oktatási rendszerünk uniformizációra épül. Arra, hogy mindenkinek ugyanazokat az eredményeket kell elérnie, és ugyanúgy kell viselkednie, mint a többieknek. És itt térnek rá a másik kiemelt szereplőre, Juci néni. Ő a fiatal, lelkes tanár sztereotípiáját jeleníti meg, akit a rendszer fokozatosan bedarál. A vele kapcsolatos történeteszl szintén a belső vívódás elviseléséről szól. A fókuszban a Palkó-ügy áll, hiszen a tanárnő próbálja megvédeni, később pedig az iránta érzett felelősség és a félelem csatája lesz a film érzelmi csúcspontjának előidézője. Az ő lelkesedése állít kontrasztot az önálló véleményt, eltérést nem tűrő egységesítés elvével szemben.

Az első bekezdésben az oktatási rendszer végtelen pesszimista kritikájának neveztem a Fekete pont c. filmet. Ami ezt a művet az oktatási rendszer kritikájává teszi, az a hibák tökéletes bemutatása. Diákként én ebben élek, és ismerem ezeket a problémákat. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a film a valóságot mutatja be. Inkább annak a végtelen sarkított mását láttatja a főszereplőkön keresztül. Érdekes megnézni, az Otthon Moziban vetítik.

Berkecz Lázár

Az Orvos- és Gyógyszertörténeti Gyűjtemény épületének története

Hoksza Ildikó írása egykori szülőházáról

A Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatallal szemben áll egy takaros kis ház, melyben jelenleg a Kecskeméti Katona József Múzeum Orvos- és Gyógyszertörténeti Gyűjteménye működik. Kevesen gondolnák, hogy ez az épület több mint kétszáz éves, egy időben a város egyik legkeresettebb iparmesterének a háza volt, ma pedig a hozzá tartozó egykori telek udvarán kanyarodik a Kiskörút.

Az egyedi hangulatú, 1810 előtt épült paraszt-polgár lakóház Kecskemét egyik legkülönlegesebb műemlék jellegű épülete. A város 1810-es térképén már szerepel az idők során többször átalakított paraszt-polgár lakóház. A hosszú épület külső arculatának egyedi jellegét az egyenes falfelületet megtörő, két, boltíves tornác, az ún. „kódissállás” adja, melynek zömök

tán két, négyzetes alaprajzú, nyeregtetős, oldalain kosárvés nyílásokkal megnyitott, csehsüveg-boltozatos tornác, oromzatukon ívsoros, illetve szalagpárkánnyal.

A délnyugati, utcai homlokzaton faloszlopos tagolás, a délkeleti homlokzaton részben új nyílásrendszer. Egytraktusos elrendezésű, az új funkcionak átalakítva néhány, 19.

utalás történik az ingatlanra, 1790-ből való. Haláluk után négy fiú és négy lány örökölte a vagyont: a házat, a földeket, a gyümölcsöst, a szőlőt.

A ház és családunk története 1939-ben találkozik, amikor Hoksza István (nagyapám) és Sárjai-Szabó Éva (felesége) megvásárolja a Kölcsey utca 3-as számon lévő házat. Itt születtem én is 1955-ben.

A házat családunknak 1968. december 31-ig kellett elhagyni, mert kisajátította Kecskemét Város Végrehajtó Bizottságának Igazgatási Osztálya. A Bács-Kiskun Megyei Beruházási Vállalat Megyei Pártszékházat, Megyei Tanács Székházát

toztatta meg. Ennek oka, hogy a város úgy döntött, egybenyitják a megyeszékhely központi tereit, és a Kiskörút nyomvonalát megváltoztatják. Így esett, hogy az egykori udvarunkon halad a Kiskörút egy szakasza. A városi malom lebontásával és a pláza felépülésével az egykori szőlő- és gyümölcskertek helye ma már világvárosi hangulatot idéz.

Az 1968-os kilakoltatás után a Pannónia Filmstúdió Kecskeméten létrehozott részlege költözött egy idő után az épületbe, és ott is működött 1971-től feltehetően egészen 1981-ig. 1985-ben – mai nevén – a Kecskeméti Katona József Mú-

pillérű, mellvédes falait könnyű szerkezetű nyeregtetők védik. Ez az építészeti megoldás a korban divatosnak számított, mára azonban már csak néhány ilyen épület maradt ránk.

A házról a Magyarország műemlékjegyzéke elnevezésű sorozat egyik kötetében található építészeti leírás: „Csatlakozó beépítésben álló, téglalap alaprajzú, földszintes épület. Délnyugati véghomlokzata fölöött kontyolt félnyeregtetővel, északkeleti szakaszán alacsonyabb gerincű félnyeregtetővel. Déli, egykor udvari, ma közterületre néző homlokza-

század végi nyílászáró. A ház két periódusban épült, az első, délnyugati rész 1800 körül, végét oromfal jelzi, a második, északkeleti rész 1860 körül épült. A 19. század végén megújították, 1985-ben múzeumi célra állították helyre.”

Az eredeti ház építtetői Vékony István és Bene Anna volt, a két, módos, kecskeméti szomszédos család tagja, az 1700-as évek végén összeházasodtak. Mivel szomszédok voltak, nagyon nagy új telek keletkezett, és a jelenlegi épület elődjében lakhattak. Az első dokumentum, melyben

és Városi Művelődési Házat épített a kisajátított ingatlanok helyére. A lakóházat (Kölcsey u. 3.) végül nem bontották le, mert a területre nem volt szükség az épületek felépítéséhez.

A Kölcsey u. 1. szám, és vele a 3. szám udvara, műhelye, raktára, nyitott színe, emléke, szépsége, nyugalma nyom nélkül eltűnt a város életéből. Sokáig a közben felépült városi malom mögötti, csendes kis utcaként létezett. A Művelődési Központba vagy a Megyeházára jövők itt parkoltak.

Az utca életét a Kiskörút új nyomvonalának kijelölése vál-

zeum Orvos- és Gyógyszertörténeti Gyűjteménye kapta meg az épületet, mely jelenleg is az egykori lakóházban található.

A gyűjtemény 1985 januárjában jött létre a Bács-Kiskun Megyei Gyógyszerésztörténeti Szakgyűjtemény és a Megyei Orvostörténeti Gyűjtemény egyesítésével, és múzeumi átvételével. A két szakgyűjtemény megszületése Lóránd Nándor gyógyszerész és Réthy Aladár (1905–1985) laboratóriumi főorvos szakmatörténeti érdeklődésének volt köszönhető. Ma az épület műemléki védettség alatt áll.

Közmeghallgatás a Guba park ügyében

2024. szeptember 12-én tartott közmeghallgatást Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, ahol személyesen kellett ismertetni az írásban benyújtott kérelmeket. Más területről történt felvétel mellett szóba került a Guba park és Vacsihegy közlekedése is. Az alábbiakban az elhangzottakat a beadványt készítő Antal Mihály ismerteti.

Az elmúlt időszakban nagyon sok gyerekes család és fiatal kamasz jár ki hétköznapokon és hétvégén is a Guba parkba, mivel itt többet lehet mozogni: focizni, kosarazni, teqballozni; és a homokozóban játszani, hintázni, beszélgetni. Mivel a környező utcákban egyre több a gyermek, aki idejár, így kevésnek bizonyul a 2-2 db hinta, az 1-2 db mászóka és a göröngyös foci pálya.

A gyerekek részére jó lenne a parkban néhány új játék elhelyezése (pl. mászóka, további hinták, csúszdák stb.), és kamaszoknak, felnőtteknek egy szabadterei tornapálya (kondipark) létrehozása.

Felmerült a kerékpározó fiatalok részére egy ugratópálya létesítése, hogy ne az úttestre (a Hegy utcára) ugrassanak ki az árkon keresztül, veszélyeztetve ezzel saját maguk és az autósok testi épségét. Nemrég majdnem nagyobb baleset is lett az ilyen „hancúrozásból”.

Esetleg amennyiben ez megoldható egy műfüves foci pálya elkészítése is jó lenne a sok gyerek láttán, mert a jelenlegi földes, poros, göröngyös pálya balesetveszélyes, focizás közben könnyen elbukhatnak az egyenetlen talajon.

A parkban lévő járdák balasztmentesítése, a kitérők megszüntetése a babakocsisok, a futók és a kerékpárosok, valamint a gyalogosok számára is időszertűvé vált már.

Az elmúlt időszakban nem igazán került sor a Guba park térségének a fejlesztésére. Korábbi kezdeményezésünkre

a Guba parkba 2024. március első felében 2 db új kerékpártároló került kihelyezésre, és 2024 júniusában további 5 db pad elhelyezése is történt.

Ebben az évben Kecskeméten több játszótér is megújult, illetve új játszótér épült például a Dombnál, a Máriavárosban, a Hunyadi városban, Katonatelepen.

A nyáron az egyik játszótér átadásán a polgármester asszony azt mondta, hogy „Kecskeméten élmény legyen gyerekeknek lenni!” Mi arra gondoltunk, hogy ez ne csak arra a játszótérre legyen igaz, hanem a Vacsihegyen lévő Guba parkra is. Itt is játszhasználnak a gyerekek olyan európai színvonalú helyen, hogy élmény legyen gyerekeknek lenni, hiszen megérdemlik ezt az itt játszó gyerekek is.

Mindezekre gondolva nyújtottuk be írásba foglalva javaslatunkat Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata felé a 2024 szeptemberében tartott közmeghallgatásra, melynek keretében a Guba parkkal, illetve a helyi buszközlekedéssel kapcsolatban vetettünk fel néhány problémát.

Felvételünk a Guba par-

kon kívül a buszközlekedéssel kapcsolatosak is voltak.

A Fodros utcai 9-916-169-es buszmegállónál fedett megállót kellene létrehozni, padot is elhelyezve.

A Nagy Lajos király körút 9-916-os buszmegállónál csak tábla jelzi a megállót, hiányzik a leszálláshoz szükséges peron, a buszról való lelépő buszmegállónál is nincsen kiépítve. Hiányzik a fedett megálló, és a megállóban elhelyezendő pad is.

Korábbi szóbeli felvételünkre nemrég azt a választ kaptuk, hogy mind a két megállóhely magánterületen van, ezért az előbbieket elvégzése nem lehetséges. Egy, a Nagy Lajos király körúton lakó elmondta, hogy ő úgy tudja, hogy a magánterület csak a járdáig szól, a járdán túli terület már nem a lakók magánterülete, csak gondozhatják azt. Minden telek be van kerítve, a járda és az előtte lévő telek viszont nincsen; úgy vélik, ez azért van, mert az már nem tartozik a magánterülethez.

A buszközlekedést a városrészen főleg nyugdíjasok és gyerekek veszik igénybe, ezért is lenne jó a hiányosságokat

mielőbb pótolni. Kezdeményezésünkre – az ott élők nagy örömeire – a Hegy utcai fedett buszmegálló 2024 májusában kihelyezésre került.

További felvetéseink a buszközlekedéssel kapcsolatosan:

A 9-es számú busz hétköznap 8.45 és 18.45 között óránként közlekedik, kivéve a 11.45-ös és a 16.45-ös járatot. A déli időpontban gyakran használnák az idősek a buszt, mivel orvostól, boltból és piacról hazafelé hiányzik ez számukra. A 16.45-ös járat pedig az iskolából való hazajövetel és a munkaidő befejezését követően probléma, hogy nem közlekedik; szükséges lenne a környéken élők számára. A 16-os busz távolabbra esik, a távolsága miatt jóval hosszabb a megközelítése. A 9-es busz a hétvégeken (szombaton és vasárnapon), illetve munkaszüneti napokon összesen 3 alkalommal közlekedik. Kértük, hogy ebben is történjen valamiféle változás.

A beadványban foglaltakra a polgármester asszony elmondta, hogy a Guba park fejlesztése beépült a kecskeméti pályázati rendszerbe. Az egyeztetés és a tervek után lehívhatják a pályázati forrást erre a célra. Dr. Fekete Gábor, a terület képviselője hozzászólásában kiegészítette az elhangzottakat azzal, hogy a park szakemberek általi felmérése nemrég megtörtént, így ez sem okoz már akadályt.

A polgármester asszony a buszmegálló kérdéskörére közölte, hogy nem ugyanazok a szabályok vonatkoznak egy megállótábla kihelyezésre, mint egy buszmegállóból létesítésre, de az önkormányzat illetékesei ismételt felülvizsgálják a nevezett megállót. A buszjáratokkal kapcsolatosan megemlítette továbbá, hogy a járatok indítása a rajta utazók számától is függ, és a korábbi mérések nem minden esetben érték el az indításhoz előírt, szükséges utazók számát. Ígéretet tett arra, hogy ezt is ismételtén megvizsgálják.

Antal Mihály

Intézményünk első osztályának új osztályfőnöke van. Arra kértem, pár szóban mutakozzon be, illetve ossza meg velünk a tanévvel kapcsolatos gondolatait.

Altné Lantos Odett

– 1. osztály, osztályfőnök:

Üdvözlöm az Olvasókat! Tavaly költöztem Katonatelepre családommal. Óvónői és tanítói diplomám van, 24 éve tanítoként és osztályfőnökként dolgozom. Régi szép emlékem van már kisiskolában történő tanításról, ezért nagyon örültem, mikor sikerült itt a Mathiász Iskolában elhelyezkednem. Az akkor induló első osztály magyar tanítójaként kezdtem el tevékenykedni. Kivételesen magas osztálylétszámmal, de kiemelkedően jó képességű és magatartású osztállyal ismerkedtem meg. Az élet viszont változást hozott, újra lehetőségem nyílt osztályt kapni, a jelenlegi első osztályt. Az iskolás időszak – különösen az első osztály – a szülők, gyerekek, de a pedagógusok számára is mindig izgatottsággal és némi aggodalommal jár. Tanító párommal, Kovács Lászlóné Marcsi nénivel ezt a kezdeti időszakot igyekszünk megkönnyíteni mindenki számára. Az első hónapban az ismerkedés, a szabályok és a lehetőségek kijelölése történik. Minél pontosabban, egyértelműbben zajlanak az első lépések, annál könnyebben illeszkednek be a kis nebulók az iskola életébe. A sikeres

Becsengettek!

Becsengettek, és már egy hónapja újra iskolába járunk! Ismét megnyíltak az iskola kapui, egy újabb kalandra indulunk, tele izgalmas felfedezésekkel. Az idő gyorsan telt és a tanév kezdeti izgalmai lassan mindennapi rutinná váltak. A diákok megismerték új tanáraikat, osztálytársaikat és lassan belerázódtak az iskolai életbe. Az elsőseink is szépen beilleszkedtek és már megismertek az iskola szabályaival. A kezdeti izgalmaik után egyre jobban otthon érzik magukat, napról napra ügyesebben alkalmazzák az új szabályokat, legyen szó a tanórák rendjéről, a szünetekről vagy közös játékokról.

Megkérdeztem néhány pedagógust, szülőt és diákot, hogyan élték meg az év eleji kihívásokat és örömmel mondhatom, hogy a visszajelzések nagyon pozitívak voltak. A szülők elmondták, noha az iskolakezdés mindig hoz magával izgalmakat és némi aggodalmat, gyermekük gyorsan alkalmazkodott az új környezethez és feladatokhoz. A pedagógusok azt emelték ki, hogy a diákok lelkesek és a kezdeti nehézségeket – például az új szabályok és feladatok megszokását – is sikeresen vették.

beilleszkedés pedig a szülők számára nyújt megnyugvást. Összehangolt, egymás irányába mutatott türelemmel eredményt, sőt sikereket is érhetünk el! Az osztály erőssége a kommunikáció, illetve a humorérzékük területén mutatkozik meg. Mindkettő jelenléte hálás dolog. Biztos, hogy mindkettőre szükségünk lesz a tanév során. A bevezető időszak nagy feladatot rejt mindannyiunk számára, ezért sok tennivalónk van! Sikeres tanévet, szép diákéveket kívánok tanulóinknak!

*

A 3. b osztály számára is sok meglepetést hozott a szeptember. Új terem, új napközis tanító néni. Hogyan fogadtak

az iskolában a gyermekek, a szüleik és a kollégák?

Zacherné Pintér Dóra tanító
– 3. b osztály:

– A 2024–25-ös év elején kerültem a Mathiász János Általános Iskolába tanítoként. A korábbi években a gyakorlati időmet is ebben az intézményben töltöttem, nagy vágyam volt bekerülni az iskola falai közé. Gyermekeim is ebbe az intézménybe járnak, de könnyen megszokták, hogy itt nem szaladhatnak oda hozzám, mint édesanyjukhoz. Ott-hon ezt megbeszéltük, tudomásul vették és örülnek, hogy együtt mehetünk haza minden délután. Egy olyan osztályba kerültem, ahol több változás történt az iskolai év kezdetén.

*

Iskolánk tanulói között többen vannak, akik nemcsak tanulmányi eredményeikkel büszkélkedhetnek, hanem választott szabadidős tevékenységük során is büszkén tekinthetünk rájuk. Közéjük tartozik egyik nyolcadikosunk, aki nem szeret dicsekedni, pedig igazán tehetné. Ő néptáncosként részt vett – egyebek között – az isztambuli Török Nemzetközi Gyermekfesztiválon, a Kecskemét Táncgyűttes és a Duna Művészegyüttes közös fellépésén, a Hírös Hét Fesztiválon, Budapesten – az országos rekordnak számító – egyszerre 500 táncos szereplésén, s a szennai szülő táncversenyen arany helyezést kapott.

– Tudnak az osztálytársaid, tanáraid erről a sok fellépésről, eredményről?

Juhász Andor
8. osztályos tanuló

– Nemigen beszélek róla, leginkább csak akkor, ha ki tudódik. Olyankor persze ők is velem együtt örülnek. Az osztálytársaim leginkább kosaraznak. Korábban én is kosárlabdaedzésekre jártam és

zeneoktatásra. Péter bácsinál tanultam citerázni itt az iskolában, nagyon szerettem a zeneórákat. Az osztályközösségünk is nagyszerű. Kevés kivétellel sokat vagyunk együtt, jól megértjük egymást. Mi nyolcadikosok most éppen egy közös műsorral igyekszünk megörvendeztetni az iskolából közösségét, de nem árurom el, hogy pontosan mivel, hadd legyen meglepetés!

– Honnan ez a töméredek energiád?

– Valószínűleg családi vonás, no meg a szüleim is inspirálnak, meg a sikerélmény, a csapatmunka. Ezt mind jó megélni.

– Bizonyára sok erőt kellett gyűjtened a nyáron, hogy ezt a sok energiát pótolni tudd. Mi segített benne?

– Abszolút pihenés. Sok-sok alvás, néhány szórakoztató film, egy kis kerti munka a szüleim örömeire, valamint egy közös családi nyaralás, kirándulás a gyönyörű Erdélyben.

– Nyolcadikos lettél, hogyan tovább, hol képzeld el a jövődet?

– Mindenképpen sok tanulóssal, de a néptáncot sem szeretném abbahagyni. Eldöntöttem, hogy több tantárgyból

javítani fogok, a 4-eseket ki-javítom. Nyolcadikosnak lenni jó, de nemsokára vége lesz, és egy jóhírű gimnáziumban vagy technikumban szeretném folytatni a tanulmányaimat. Osztálytársaimmal már nagyon várjuk az év végét, de legfőképp a ballagást. Az olyan nagyszerű dolog az ember életében. Remélem szép lesz, és mindig emlékezni fogok rá! A közös élmények, a jó hangulat és az együtt töltött idő teszi az iskolát igazán különlegessé. Büszke vagyok az iskolámra, örülök, hogy ide járhatok, mert itt a tudás, a fejlődés mellett a közösség mindennél fontosabb. Tervezem azt is, ha majd középiskolás, sőt egyetemista leszek, időnként visszajárok ide az iskolába nosztalgizni, beszélgetni a tanítókkal, tanárokkal, akiknek úgy érzem, nagyon sokat köszönhetek!

✱

Iskolánk számára nagyon fontos, hogy a pedagógusok gyermekeikért nem aggódó, hanem nyugodt szülőkkel találkozhassanak. Jönnek a kapkodós reggelek, szülők és gyerekek közösen vágnak neki az új tanévnek. Katonatelepen a Városi családban már a második gyermek kezdte idén az első osztályt.

Kérdéseimre az édesanya, Városiné Szalai Anikó válaszolt.

– Mi alapján választottatok iskolát?

– Az idei tanévet mindannyian érdeklődéssel vártuk, hiszen az iskolakezdés mindig izgalmas időszak. Az iskolaválasztás során a legfontosabb szempont az volt, hogy olyan intézményt találjunk, ami családias, barátságos. Olyat, ahol a gyerekek bizalommal tudnak fordulni tanáraik felé, és ahol még egy kicsit gyerekek tudnak maradni, a tanulás mellett hagyják őket játszani. Gyermekeimet azért írtam ebbe az iskolába, mert úgy érzem, itt nemcsak magas szintű oktatást kapnak, hanem egy támogató és biztonságos közösség részévé válnak. Fontos számomra, hogy olyan helyen tanuljanak, ahol a tanárok elkötelezettek a gyermekek fejlődése mellett, és ahol a tudás átadása mellett a személyes fejlődésre és a közösség értékeire is nagy hangsúlyt fektetnek. Nagyon szeretem, hogy kis létszámú az osztály, így mindenkire elég figyelem jut. Az, hogy közel van az óvodához, szintén sokat számított. A nagyobbik gyermekünk már ide jár, s mivel elégedettek vagyunk az iskolával,

egyértelmű volt, hogy Zsombort is ide fogjuk íratni. A tanítók szeretettel, odafigyelve nevelik őket. Örülök, hogy vannak tanórán kívüli foglalkozások is, mint például zenetanulás, különböző sportfoglalkozások. Az idén a zenével próbálkozik a fiam. Már nagyon várta a citeraórákat és a szolfézszt. Tanórán kívül pedig sokat lehetnek azon a hatalmas udvaron, és játszhatnak a barátaikkal.

✱

Kimondhatjuk bátran, hogy pedagógusok, gyerekek, szülők mindnyájan büszkéek vagyunk arra, hogy ennek az iskolának a részesei lehetünk, ahol a tudás, a fejlődés és a közösség mindennél fontosabb. Az iskola falai között együtt építjük jövőnket, együtt alakítjuk ki azt a légkört, ahol mindenki otthon érezheti magát. A tanév kezdetével új barátságok, tudás és élmények várnak ránk.

Gyerekek! Ne feledjétek! Mindennap egy új esély arra, hogy valami újat tanuljatok, és a legjobbat hozzátok ki magatokból! Mindenkinek sikeres tanévkezdést kívánok!

**Kovács Lászlóné
Marcsi néni**

Iskolánkban október 1-jén kedden reggel énektől volt hangos az aula. Pál Kata Péter, jó reggelt című énekkel köszöntöttük egymást és a jeles napot. Milyen alkalomból? Az egész világon október elsején ünneplik a Zene Világnapját. Yehudi Menuhin hegedűművész-karmester 1975-ben javasolta, hogy jelöljenek ki egy napot az évben, amikor a zene kerüljön a középpontba.

Yehudi Menuhin mondta: „Arra szeretnék buzdítani minden várost, falut és országot, hogy rendezzenek sokféle zenei rendezvényt ezen a napon. Örülnek, ha nemcsak koncerteken, rádióműsorokban szólalnak meg régi és főként mai művek, hanem spontán megnyilvánulásként utcákon és tereken is muzsikálnak énekesek, kórusok, jazz-zenészek és a könnyűzene legjelentősebb előadói”.

A Zene Világnapjára

A zene olyan természetes számunkra, mint a levegő. A legősibb kifejezési forma, hamarabb megjelent, mint a nyelv. Életünk szerves része. Ritmusosan dobog mellkasunkban a szívünk, ritmusra vesszük a levegőt.

Amint felkelünk, reggel bekapcsoljuk a rádiót, tévét. Azokon vagy buszon, autóban utazva a kedvenc zenénket hallgatva, önkén-

telenül dúdolvá követjük a dallamot.

Kodály Zoltán így fogalmazta meg: „a zene rendeltetése a belső világunk jobb megismerése, felvirágoztatása és kiteljesedése. A népek legendái isteni eredetűnek tartják. S ahol az emberi megismerés határait érjük, ott a zene még túlmutat rajtuk olyan világba, melyet megismerni nem, csak sejteni lehet”

A klasszikus zene hallgatása megnyugtatóan hat az idegekre. Az aktív zenélés növeli az intelligenciát, fokozza az agy teljesítőképességét, erősíti a koncentrációt, fejleszti a szociális viselkedést.

E rövid bevezető után házi koncertre került sor iskolánk diákjainak közreműködésével.

Beóka Adél és Nagygyörgy Minka 4. osztályos tanulók három népdalt adtak elő furulyán: Béreslegény, Sárga csikó, Hej Vargáné címűeket, amit Nagygyörgy Minka énekével is kísért. Betanította Kovács Tamás.

Parádi Zsanett 5. osztályos tanuló a Gyertyafény keringőt, Ács Dóra Lóránd István Altató című művét adta elő zongorán. Betanította: Bíró Lajos. Bizom benne, hogy ez a kis házi koncert meghozza a kedvét a gyerekeknek a minőségi zenehallgatáshoz!

Tabajdiné Törteli Angéla
tanító

Reformáció

1517 őszén járunk. A keresztény Európa ünnepre készül, mindenszentekre. A kisebb falvak lakói közül sokan zárándokolnak a nagyobb városokba ünnepelni. De nemcsak ünnepelnek, hanem vásárolnak, tájékozódnak, viszik az emberek a híreket a városból haza. Jól dönt hát Márton barát, a fiatal wittenbergi egyetem professzora, amikor tételeit – melyben a pápa segítségét kéri a visszaélések megszüntetésére – ekkor helyezi ki, a legenda szerint a wittenbergi templom kapujára. Tettét hosszú vívódás előzi meg, s talán nem árt, ha látjuk Luther Márton – hiszen róla van szó – emberi arcát. Egy ember, aki keresi a lelki békét. Aki látja, hogy a fennálló világi és egyházi rend nem olyan, mint amilyennek lennie kellene.

Aki keresi a lét értelmét, mert nem lehet, hogy az csak földi viszonyok között létezen. Éppen olyan, mint mi: vívódások, elégedetlenség, önmaga keresése jellemzi. Kutat Szentírásban és irodalomban, hajdan élt bölcsesknél és kortárs gondolkodóknál. Mint mi a mindennapi pszichológiában, könyvekben, baráti beszélgetésekben. Aztán Mártonban kikristályosodik sok minden. Nem akar ő új egyházat, csak jobbat tenni, ami van. Megtisztítani. Mert az egyházzal is, meg a világgal is, a testünkkel és a lelkünkkel is úgy van, hogy óhatatlanul bepiszkolják az évek, a napok, a feladatok – az út, amin járunk.

Szóval Márton barát közlé tette 95 tételét és ezzel

lavinát indított el, tanításai viharos gyorsasággal terjedtek el egész Európában hol támogatókat, hol ellenségeket szerezve a reformáció ügyének. És tagadhatatlan, hogy jöttek a vallásháborúk, többnyire vallásos köntösbe bújtatott politikai, nagyhatalmi célokkal.

Néhány év múlva aztán Magyarország is gyors terjedésnek indul a reformáció. Az anyanyelven szóló igehirdetés nyomán mindenki számára érthető lesz Isten üzenete. A gomba módjára szaporodó iskolákban tanuló diákok közül sokan mennek külföldre tanulni, hogy az ott elsajátított ismeretekkel hazatérve építsék az országot.

Luther Márton és Kálvin János hatására Európa vallási térképe átrajzolódott. A katolikus egyház is a megújulás útjára lépett. Nem véletlen hívják egyre gyakrabban az ellenreformációt katolikus reformációnak. A római katolikus egyház megújulásában döntő szerepe volt a tridenti zsinatnak és az ekkor létrejövő jezsuita rendnek.

A magyarországi történetekre visszatérve a teljesség igény nélkül néhányat hagy említsek. Károli Gáspár, a kétszer is megözvegyült gönci prédikátor munkatársaival elkészítette a Biblia teljes magyar fordítását, 1590-ben jelent meg Vizsolyban. Egyházi jelentősége mellett évszázadokon át határozta meg a magyar nyelvet e fordítás.

A reformátusból katolikus-sá lett Pázmány Péter esztergomi érsek hatalmas szellemi

munkássága nélkül ugyancsak szegényebb lenne kultúránk.

Európában elől jártunk a vallásszabadság biztosításában, hiszen az erdélyi Tordán 1568-ban tartott országgyűlés elsőként mondta ki a négy vallás, a római katolikus, evangélikus, református és unitárius szabadságát és egyenlőségét.

De nem kell ilyen messzire mennünk! Városunk legrégebbi templomát a „Barátok templomát” egy ideig együtt használták a régi és új hiten lévők. Az 1564-ben, Kecskeméti Vég Mihály házánál kelt „egységlevél”-ben aztán a „pápasták” és „lutör körösztények” megegyeztek, hogy a kőtemplomot csak a katolikusok használják, míg a protestánsok fatemplomot építettek. A jó viszony azonban – néhány villongást leszámítva – a következő századokban is megmaradt. Hogy a kecskeméti türelme, vagy az éppen aktuális ellenséggel szembeni összefogás volt ennek indítója, ma már aligha lehet megállapítani, mindenesetre ma is egyedülálló a békességes jó viszony felekezeteink között.

Van-e a reformációnak üzenete a mára? Néhányat hagy említsek!

Az embernek mindig késznek kell lennie a megújulásra és az újításra. A külső változás önmagában kevés, belül a léleknek kell változnia. Keresztényként valljuk, az ember életét leginkább megváltoztató történés az Istennel való találkozás.

Szükséges keresnünk az élet értelmét! Akkor is, ha jól van dolgunk és akkor is, ha nem leljük helyünket a világban, ha állandó békétlenséggel küzdünk! Augustinus

Laczay András
lelkipásztor

(Szent Ágoston) szerint nyugtalan a lélek, míg Istenben nyugalmat nem talál.

Merjünk változtatni! Nem a szakítás, a dolgok felborítása a megoldás, hanem belülről lassan változtatni amennyire csak lehet.

Becsüljük azt, aki másként gondolkodik, mint mi! A keresztyén egyháznak sokáig (néhol még ma is) nehézséget okozott ez, ami sokaknak okozott szenvedést. Vegyünk példát azoktól minden tekintetben, akik tudják elfogadni a másikat, még ha nem is értenek vele egyet. A másikat tiszteljem, a magamét pedig emellett szeressem is és ragaszkodjak hozzá!

A lélek és az élet értelmének megtalálása felszabadít arra, hogy alkossunk, hatással legyünk kisebb-nagyobb körben. Keresztyénként úgy látjuk, hogy ez Istentől kapott evilági hivatásunk.

A reformáció visszaalakulás. Akkor van rá szükség, ha az eredeti forma elveszett, deformálódott. Nekünk vajon van-e jó formánk, példánk, mintánk, amire alakulni, visszaalakulni lehetne?

Megújulásra van szüksége embernek, egyháznak, társadalomnak!

MEGHÍVÓ

Kedves Olvasók!

Az elmúlt évhez hasonlóan ismét lesz „Octoberfest – Október fest” program a Szőlészeti Kutatóban, 2024. október 19-én, 17 órai kezdettel, a 25 éves Kecskeméti-Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány szervezésében.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk!

Cím: Katona Zsigmond u. 5., MATE SZBI Kecskeméti Kutató Állomás, Konferenciaterem.

Tisztelettel: Lázár János a kuratórium elnöke

A nagy dolgok az Életben az első csókkal és/vagy az első kapavágással kezdődnek. Így történt ez Katonatelep esetében is. Az első csókról még nincsenek biztos információink, az első kapavágásról azonban igen. Ezt Katona Zsigmond a jó nevű kecskeméti gyógyszerész 135 évvel ezelőtt (1889) ejtette a kecskeméti Talfái dűlő homokjába, létrehozva szőlőskertjét, és ezzel a későbbi, róla elnevezett Katonatelepet.

Sűrűn látogatott szőlőtelepének első vendégei, Kecskemét város küldöttei voltak, élükön Lestár Péter polgármesterrel. Őket követte még az év augusztusában Mathiász János, az igaz barát, a világhírű szőlőnemesítő is. Kettejük egymást bátorító, inspiráló, termékeny együttműködése helyezte fel Katonatelepet a későbbiekben a világ-térképre.

Amíg Katona „csak” az akkor elérhető legjobb szőlőfajtákat szerezte be és telepítette el fajtagyűjteményébe, addig Mathiász a Katonatelepen hasonlóan kialakított szőlőbirtokán már az általa nemesített új

Az első kapavágás

ját szavai szerint – nagyfűrtűek, jól eltarthatók, finom zamatúak, bőtermők, az elemi csapásoknak minél inkább ellen tudjanak állani s bírják a szállítást is.” (Váry, 1949). Munkás élete során mintegy 3500 hibridet állított elő. Közülük közel 180 hibridjének maga készítette el a leírását. A számára fontos hibridjeit főként rokonokról, ismerősökről, történelmi személyekről nevezte el, tisztelegve előttük.

Mathiászt követve – fajtáit több esetben tovább keresztezve –, olyan ismert szőlőnemesítők tevékenykedtek Katonatelepen, mint a Kossuth-díjas Kocsis Pál, Dr. Szegedi Sándor, Dr. Füri József, ifj. Dr. Kozma Pál, Dr. Hajdu Edit. Nevükhöz számtalan, a NÉBIH névjegyzékében fellelhető, kiváló csemege- és borszőlő fajta is köthető (<https://portal.nebih.gov.hu/>).

A szőlőszaporítóanyag-termesztők (köztük e cikk szerzője is, szerk.) október végén, hamarosan kitermelik szőlőiskoláikat és forgalomba hozzák

szándékoznak csupán telepíteni, de azoknak is, akik értékesíteni szeretnék ültetvényük termését.

A szőlőfajták többsége érzékeny a gombabetegségekre, de szép számmal akad, közöttük un. toleráns fajta is, amelyek csupán néhány permetezéssel is megvédhetőek. Ezek közül szeretnénk kiemelni néhányat, amelyek különböző színűek, érési idejük, így július végétől, augusztus elejétől, akár október közepéig, végéig is el tudják látni a családot friss szőlőfűrtökkel és a feleslegből finom mustot is készíthetünk, amivel – pasztórizálva – a téli időszakban is „megédesíthetjük” napjainkat.

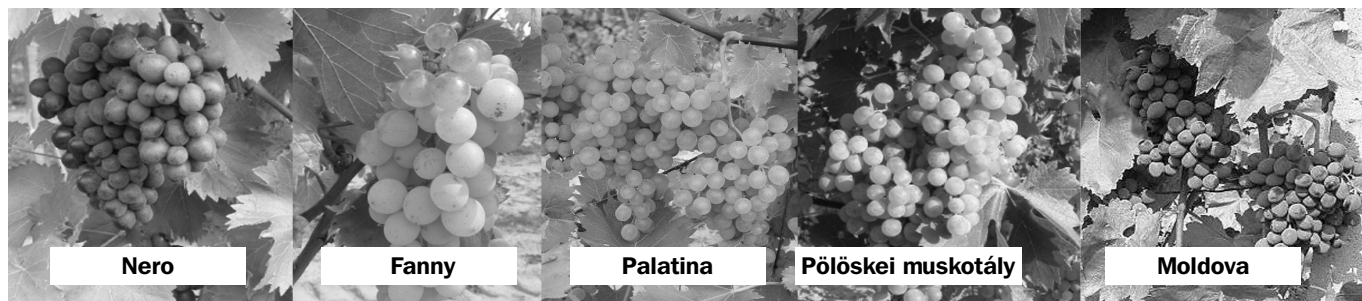
Nero: dr. Csizmazia D. József és Bereznai László nemesítette. Érési ideje: augusztus eleje – közepe. Tőkéje erőteljes növekedésű, fűrtje átlag 200 g., kúpos, szárnyas, közepesen laza. Bogyója átlag 3,2 g., szabálytalan tojás alakú, színe sötétkék, hamvas, vékony héjú, lédús, puha. Íze egvedi, semleges.

egyszerre érnek, egy menetben szüretelhető. Jó téltűrő. Gombabetegségekre ellenáll. Termesztése rövid elemes módszerrel ajánlott.

Palatina: dr. Kozma Pál nemesítette munkatársaival. Augusztus közepétől fogyasztható. Fűrtje nagy, 450 g., kúpos, hengeres, közepesen tömött. Bogyója közepes, (4,5 g), sárga, ropogós, olvadó héjú, muskotályos ízű. Hosszú metszést igényel. Betegség ellenállása magas, rezisztens, de apró-bogyós állapotban lisztharmat ellen védeni szükséges. A téli fagyokat jól tűri (-24°C). Minden évben jól és sokat terem. A termés mennyiségét szabályozni kell.

Pölöskei muskotály: dr. Szegedi Sándor keresztezte munkatársaival több fajta felhasználásával. Tőkéje erőteljes, sok és erőteljes hónaljhajást és azokon másodtermést hoz. Fűrtje nagy (420 g), ágas, olykor vállas, laza, fűrtkocsánya hosszú. Bogyója nagy (4,1 g), megnyúlt gömbölyű, kissé hamvas, sárgászöld, héja kissé rágós, húsa ropogós, finom muskotályos ízű, magja alig érezhető.

Moldova: moldáv fajta. Fűrtje igen nagy (450 g.) kúpos,

fajtákból is létrehozta az első törzsszármányokat és forgalmazta nemcsak azok gyönyörű terméseit, hanem szaporítóanyagát is.

Katona és Mathiász példáját követve, az ő szomszédságukban jött létre, a kecskeméti értelmiség, a jómódú városi polgárság tagjai által létrehozott, számtalan kisebb-nagyobb szőlőbirtok. Ezekből alakult ki a később Katonatelepnek elnevezett egész külterület.

Mathiász János célja – ahogyan azt Váry István, Mathiász munkásságáról született könyvében megfogalmazta, az volt – „hogyan különbözött, elsőrendű csemege-szőlőfajták keresztezésével olyan új fajtát vagy fajtaikat állítson elő, melyek – sa-

a gyökerez-, telepítésre kínált gyökérnemes dugvány- és gyökerez oltvány szaporítóanyagaikat. Telepíteni szándékozó lakótársainknak szeretnénk segítséget nyújtani, a szaporításra, telepítésre engedélyezett, kiváló tulajdonságokkal rendelkező csemege-szőlő-fajták közül néhánynak a bemutatásával. A magyar fajta-minősítő rendszer sajátossága, hogy néhány csemege-szőlő-fajtát borszőlő kategóriába sorolt be. Ennek oka, hogy bor is készülhessen e fajták terméséből. Ilyen fajta többek között a Csabagyöngye, az Irsai Olivér, a Nero, vagy a Hamburgi muskotály. Természetesen ezeket a fajtaikat is ajánljuk azoknak, akik családi házuk kertjében néhány tőké

Egyenletesen és bőven terem. Betegség ellenállása átlagon felüli, a téli fagyot jól tűri (-25°C). Minden évben jól és bőven terem. Terméséből kiváló rozé és vörösbor is készíthető, ezért borszőlőként van nyilvántartva.

Fanny: dr. Szegedi Sándor munkatársaival keresztezte több fajta felhasználásával. Tőkéje erősen nő, szellős lombot nevel. Fűrtje igen nagy (437 g), ágas, kedvezően laza, a fűrtkocsány középhosszú. Bogyója nagy (5,5 g) gömbölyű, fehéressárga, kissé hamvas, a héja szívós, alig érezhető, húsa ropogós, semleges ízű, magja nem érezhető. Korai érésű, szeptember első dekádjában fogyasztható. Bőtermő. Könnyen szüretelhető. A fűrtök

hengeres, közepesen laza. Bogyója: nagy (6,7 g), sötétkék, lédús, ropogós, semleges ízű. A téli fagyot jól tűri (-23°C). Erős növekedésű, bőtermő fajta, minden évben megbízhatóan terem. Mivel sok fűrtöt hoz, terhelését szabályozni kell (egy vessző egy-két fűrt). Gombás betegségekre nagyfokú rezisztenciával rendelkezik, de apró-bogyós állapotban lisztharmat ellen védeni szükséges. Nem rothad, bogyóit a darazsak, és egyéb rovarok kevés esetben tudják csak kikezdeni. Esőtől nem reped, fűrtjei fagymentes őszi hónapok esetén novemberig tőkén tarthatók. Jól tárolható, felkötve, szellős, hideg helyen.

Lázár János

Elindult a foci szezon

Mozgalmasan indult az idei szezon főként az utánpótlásban, mivel két korábbi edző kolléga is jelezte a nyáron, hogy nem tudják vállalni tovább a munkát. Ezt a feladatot úgy sikerült megoldanunk, hogy Szabó Gábor viszi a két idősebb korosztályt, az U11 mellett megkapta az U13 csapatot is. Nagy Sándor az U7 korosztállynál folytatja a munkát és egy új edzőt sikerült fogadnunk az U9 mellé Szatmári Zoltán személyében, aki szintén egyesületünk labdarúgója, a felnőtt csapat kapusa. Idén ősszel a KTSE színeiben ismét 5 csapat kezdte meg a szereplését a megyei labdarúgó bajnokságokban, illetve a Bózsik programban. A lassan hagyományosnak mondható U7, U9 és U11 korosztályok után ebben a szezonban is indítottunk csapatot az U13 bajnokságban. Ez azért örömteli, mert mostanra a csapat jelentős részét olyan játékosok alkotják, akik az elmúlt években nálunk kezdték el a labdarúgást, és igazolják, hogy az elvégzett munkának megvan a gyümölcse. Nemcsak a szülei és az edzőjük büszkéik rájuk, hanem mi is, az egyesület vezetése, ugyanis a lejátszott négy mérkőzésen még nem találtak legyőzőre, egy döntetlen mellett három alkalommal is győztesen hagyták el a pályát. Sajnos felnőtt csapatunk már

nem szerepel ennnyire eredményesen, a tavaszi menetelés és bronzérem után az új bajnokság nem indult ennnyire fényesen, negatív a mérleg, hét mérkőzésből mindössze három győzelem és négy vereség a csapat eredménye.

Épül a klubház

A sportpályára és a játszótérre kilátogatók biztosan látták már, hogy jó ütemben halad az építkezés. Gyakorlatilag szerkezetkész állapotban van az épület. A csapatöltözők és raktárhelyiségek mellett helyet kapnak nézőtéri mosdók és egy közösségi terem is, egy előkészítő konyhával, teraszszal. A közösségi oldalakon sok laikus véleményt olvastam az épülettel kapcsolatban, például, hogy majd a nyugdíjasok nem használhatják. Erről természetesen nincs szó. A cél az, hogy megfelelő keretek és

szabályok között a lehető leg-szélesebb körben hasznosí-tuk az épületet és a közösségi termet. Sajnos az átadásra még jövő őszig várni kell, az utolsó ütemhez még szükség van forrásra. Ezen dolgozunk. Jelenleg az említett befejezési dátum tűnik reálisnak.

Változásra lenne szükség

Csapatépítő tréningek vizsgáztató eleme a kérdés, hogy ki akar változást. Úgy érzem nagyon aktuális nálunk is ez a kérdés a katonatelepi közösségben, főként a sportpálya és játszótér környezetének ügyében. Odáig mindannyian eljutunk, hogy megfogalmazzuk: nagyobb rendre lenne szükség, többször kellene a zöld területet nyírni. Akár olyan merészek is lehetünk önmagunkkal szemben, hogy önkormányzati bejelentést is teszünk. Szándékos a többes

szám használatára! Ki dobálja szét a szemetet? Ki rongálja meg a berendezéseket? Ki nem szól rá a nem jól viselkedőkre? Ki nem képes megővni, amit kaptunk? Ki nem hajlandó egy szalmaszálat odébb tenni, hogy rendezett legyen a terület? Egyszerű a válasz, mi magunk, akik kilátogatunk és használjuk a létesítményt. A probléma az, hogy mindig mástól várjuk a megoldást. Többször több fórumon leírtuk már, hogy minden rendelkezésre álló forrást beruházásokra költöttünk a gyors fejlődés érdekében, így a fenntartást önerőből, a közösség szintjén kellene megoldani. Lehet, hogy a mi gondolkodásunk volt túl európai és még nem tartunk ott, hogy megbecsüljük a közös értékeinket, összeszedjük magunk után a szemetet, ha tele a kuka ne dobjuk mellé, esetleg uram bocsáss, kivigyünk egy zsákot magunkkal legközelebb... Nem! Nehogy már! Az másnak a dolga, nekem ez jár! Majd más megcsinálja! (stb.)

Az egyesületnek van eszközparkja, fűnyírótraktor, fűkasza, benzint és szemeteszákos is tudunk biztosítani, csak segítő kéz van kevés. Mi sem tudjuk minden szabadidőnket erre áldozni és mások után dolgozni. Annyi idő alatt, míg lefotózzuk a kiborult kukát és felrakjuk a közösségi oldalra a felháborodott posztunkat, mennyi minden mást is lehetne tenni...

Szentesi Zoltán

*Lapunk szerzői gárdájában
ismét új tagot köszönhetünk,
Schaáf-Peller Anitát, aki ezen
túl rendszeresen jelentkezni
fog sporthíreivel.*

Az NB1-es Kecskeméti TE csapata bár a Magyar Kupában gond nélkül vette az akadályt és 4 góllal győzte le Kozármisleny csapatát, addig a bajnokságban jelenleg a kieső zónában található. A válogatott szünet előtt 3-2-es vereséget szenvedtek az MTK otthonában és a 12. helyen várják a folytatást. A szünet után a Puskás Akadémia csapatát látják vendégül a Széktói Stadionban, ahol elkél a biztatás jobban, mint máskor. Hiszen a szurkoló

Helyi futball hírek

a csapat sikereiből él, de a Csapatnak ilyen pillanatokban van igazán szüksége a szurkolóira. „Sem magasság, sem mélység nem rettent”. Következő mérkőzés: Kecskeméti TE – Puskás Akadémia 2024. október 20. 13:00. Széktói Stadion.

A Katonatelepi SE felnőtt csapata a Vármegye III Északi csoportjában jelenleg a 7. helyen áll. Következő meccsükön, október 12-én 15 órai kezdettel a Helvécia csapatát fogadják.

A KTSE utánpótlás csapatai is megkezdték a szezont. Aki hétköznapi sportpályán

környékén jár; láthatja, hogy milyen lelkes munka folyik a gyepen. Ennek meg is van az eredménye: a kisebbek (u7, u9 és u11-es korosztály) a Bozsik Program keretein belül bizonyítanak remek teljesítménnyel, míg az U13-as korosztály a Vármegyei bajnokság Északi csoportjában gyűjtögeti a pontokat. A fiúk igazán szép eredményt tudhatnak a magukénak, mivel 4 forduló után veretlenül a 2. helyen állnak a tabellán a Tiszakécske mögött. 3 gólyeزم és 1 döntetlen a mérlegük.

Szeptember 10-én Kecskemét adott otthont az U21-es férfi válogatott a Spanyolország elleni Európa-bajnoki selejtező mérkőzésének. A megújult pályatestet szép játékkal avatta fel a csapat, azonban nem sikerült pontot szerezniük. Ennek ellenére a kilátogató szurkolók nem panaszkodhattak, mert sok kidolgozott magyar helyzetet és bravúros kapusteljesítményt láttak és a hangulatra sem lehetett panasz. A magyar drukkerek között egy kis létszámú bár annál hangosabb és lelkebb spanyol szurkolótábor is fellelhető volt.

Schaáf-Peller Anita